

The Relationship of Self-Control and Religious Orientation to Attitude toward Pre-marital Relations

Rasool Barzegar khezri¹, Anahita Khodabakhshi -Koolaee ^{2*}

1- Department of counseling and guidance, Faculty of Humanities and Social Sciences, Science and Research Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

2- Department of Psychology and Education, Faculty of Humanities, Khatam University, Tehran, Iran.

*Correspondence should be addressed to Mrs. Khodabakhshi -Koolaee Anahita; Email: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

Article Info

Received: Apr 15, 2017

Received in revised form:

Jun 24, 2017

Accepted: Jul 8, 2017

Available Online: Aug 5, 2017

Keywords:

Premarital relations

Religious orientation

Self-control

Abstract

Background and Objective: Today premarital friendships between boys and girls is one of the most important cultural and social issues which can greatly affect the health of young people. The role of religion and self-control in mental health is of particular significance. Given the importance of these issues, this study aimed to determine the relationship of self-control and religious orientation to attitude toward premarital relations.

Method: This study was correlational. 357 students at Robat Karim Azad University were selected for stratified sampling. Then, they completed the Tangney self-control questionnaire, Allport religious orientation scale and Inventory attitude to Pre-marital relations with the opposite sex. The data were analyzed by Pearson correlation. In this study, all the ethical issues were considered and the authors declared no conflict of interest.

Results: The results indicated that there is a significant relationship between self-control and intrinsic religious orientation ($r= 0/148$), and between self-control and external religious orientation ($r= -0/153$), self-control and attitude toward premarital relations ($r= -0/107$), intrinsic religious orientation and attitude to premarital ($r= -0/174$), external religious orientation and attitude toward premarital relations ($r= 0/197$).

Conclusion: Religious orientation and self-control are determining factors in attitude to premarital relationships. It seems that investigating religious orientation and self-control can predict attitudes to premarital relationships.

Please cite this article as: Barzegar khezri R, Khodabakhshi -Koolaee A. The Relationship of Self-Control and Religious Orientation to Attitude toward Pre-marital Relations. J Res Relig Health. 2017; 3(4): 5- 18.

Summary

Background and Objectives: Premarital friendship is an important issue in society which can inflict health problems on young people; besides, the role of religion and self-control is particularly important in the investigation of mental health problems. This study was conducted to determine the relationship of self-control and religious orientation to premarital friendship. Recently, with increase in college education, moving to big cities, and also widespread access to new communication technologies (e.g., the Internet and social networks), communication has been

facilitated (1). Moreover, due to the willingness of girls to further their studies to university level, and economic problems related to marriage such as unemployment, the age of marriage has escalated in recent years. Consequently, the gap between the onset of puberty and marriage has widened (2). Communication and friendships between boys and girls before marriage can affect their health; thus, clarifying its causes is an important step in planning for their youth and health issues (3). Human instinctive attraction to the opposite sex, along with cultural, social, economic, and family factors can play a role in the development of heterosexual tendencies (4). Young adults turn to these types of relationships given the stage they are in. The important issue is the ability to

control the seduction, which means to control the urge to have a relationship with the opposite sex and postpone it until marriage. Self-control is a process in which people monitor their behavior and judge behavior in accordance with standards; accordingly, they modify their behavior according to the results of the judgment (3). Several preceding studies have shown the relationship between self-control and religion (5). Religion as a vast system of guidance includes elements of self-control as well because it gives guidance and ethical rules to people in order to control and prevent these types of behavior (6). Religious beliefs have a positive impact on life satisfaction, psychological well-being, and lifestyle (7). To prevent problems, attention should be paid to the roots of the factors affecting the relationships before marriage. This study investigated the relationship among self-control, religious orientation, and attitude regarding relationships with the opposite sex before marriage.

Method: This study is applied research in terms of purpose, and descriptive-correlational as for data collection. The statistical population included 6920 undergraduate students at Robat Karim Islamic Azad University in the academic year of 1394-95. Using Morgan and Jersey's table, 357 male and female students were selected through stratified random sampling. After that, the required information was collected by questionnaires considering the principle of confidentiality. In this study, Self-control Questionnaire, Religious Orientation Scale, and Attitude to Relationships with the Opposite Sex before Marriage Questionnaire were used (below). The statistical method used in this study included descriptive statistics (mean & standard deviation), the Pearson correlation coefficient, and multiple regression.

Tangney self-control questionnaire: The self-control questionnaire was designed by Tangney et al in 2004. It aims to measure people's control over themselves and consists of 36 phrases. Cronbach's alpha was reported to be 0.89 (8).

Religious orientation scale: Allport's religious orientation scale was designed in 1950 by Allport and Rass. This scale was prepared to measure the intrinsic and extrinsic religious orientation and contains 21 sentences (9). The internal consistency using Cronbach's alpha coefficient was 0.71, and the test-retest reliability of 0.74 was reported (10).

Premarital relationship attitudes with the opposite sex friends questionnaire: Premarital relationship attitudes questionnaire was developed in 1380 by Monireh Kordloo. This questionnaire measures the consent of people to connect with friends of the opposite sex before marriage. The questionnaire has 25 questions and the Likert scale is used for its scoring. The test validity is 0.93 (11).

Results: The results showed that there was a significant relationship between the variables. In other words, there was a significant positive relationship between self-control and internal religious orientation

($r= 0.148$); besides, there were significant negative relationships between self-control and external religious orientation ($r=- 0.153$), self-control and attitude to premarital relationship ($r=- 0.107$), internal religious orientation and attitude to premarital relationship ($r=- 0.174$). Moreover, a significant positive relationship between self-control and external religious orientation and attitude to premarital relationship was observed ($r= -0.197$).

Conclusion: The aim of this study was to investigate the relationship among self-control, religious orientation, and attitude toward relationships with the opposite sex before marriage. The results of this study indicated a significant relationship among self-control, religious orientation and attitude to premarital relationships. The results of this study were consistent with the findings of previous studies. For instance, in one study a positive relationship between self-control and religious attitude was demonstrated (12-13). People with strong self-control can better follow the religious orders against the temptations more often. People with high self-control are able to protect themselves against negative behaviors more, to avoid deviant behaviors, and also to appropriately respond to social behaviors (14-15). By delving into the holy Quran, we also come to know that in some cases emphasis is put on the importance of self-control. According to the Qur'an, following desires is the main cause of corruption and self-destruction (16). Considering religious orientation and its relationship to premarital relations and matrimonial matters, results of several studies (17-19) confirm that religious values have the highest explanatory power about friendship before marriage (20). In another study, it was found that religious orientation affects students' tendency toward premarital relationships (21). Also, in another research it was shown that there was a significant difference between students who had relations with the opposite sex before marriage and students who did not have this type of relationship (22). To clarify the findings of this study, we should point out that people's attitude is different about premarital relationships. Some students have positive attitude toward these relations and perceive it to be useful, while there is a negative attitude about this in our society. People who have self-control and positive religious orientation adopt a negative attitude toward premarital relationships. The reason is that premarital relations leading to marriage have unfortunate results such as divorce. Self-control and religious orientation are factors which affect the attitude toward relationships with the opposite sex before marriage. By examining self-control and religious orientation, this attitude can be predicted. As for the limitations of this study, using correlation and self-reported questionnaires should be taken into account. Furthermore, this study was limited to students of Robat Karim Islamic Azad University, reducing its generalizability.

References

1. Pourrazavi S, Allaverdipour H, Toupchian A. Determination of the Predictive role of Self-Regulation and Self-Control on Intemperate Use of Cell Phones by Students. Scientific Journal of Hamadan University of Medical Sciences. 2015; 22(2): 152-60. (Full Text in Persian)
2. Khalajabadi farahani F, Mehryar A. Study of the role of family in coaction with the opposite sex before marriage in female student in Tehran . Journal of family research. 2010; 6(24): 449-68.
3. Keramat A, Mousavi S ,Vakilian K, Chaman R. Pre marriage relation: perspectives of male students. Journal of Iranian Institute for Health Sciences Research. 2013; 12(3): 232-42. (Full Text in Persian)
4. Farahani Khalajabadi F, Shojaee J, Women Strategic Studies.Tehran university students attitude about the impact of Relationship with the opposite sex before marriage in marital satisfaction. Journal of Cultural and Social Council for Women and Family, Women Strategic Studies. 2013; 16(61): 149-88. (Full Text in Persian)
5. Dezutter J, Soenens B, Hutsebaut D. Religiosity and mental health: A further exploration of the relative importance of religious behaviors vs. religious attitudes. Personality and individual differences. 2006; 40(4): 807-18.doi.org/10.1016/j.paid.2005.08.014.
6. Smith C. Theorizing religious effects among American adolescents. Journal for the scientific study of religion. 2003; 42(1): 17-30. DOI: 10.1111/1468-5906.t01-1-00158.
7. Solati S, Rabie M, Shariati M. The relationship between religious orientation and mental health. Journal of Qom University of Medical Sciences. 2011; 5(3): 13-24.
8. Tangney JP, Baumeister RF, Boone AL. High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. Journal of personality. 2004; 72(2): 271-324.
9. Janbozorgi M. he Effectiveness of short-term psychotherapy for "self-control training" With and without Religious orientation (Muslim) on inhibition of anxiety and stress. Tehran: Tarbiat Modares University; 1999. (Full Text in Persian)
10. Mokhtari A, Allahyari AA, Rasoulzadeh MK. relationship Religious orientation with stress. Psychology of religion. 2001; 5(17): 56-70.
11. Kordloo M. Challenges in the high school counseling students about the relationship with the opposite sex and the role of consultants in solving the problem. School Counselor growth. 2009; 15: 37-9. (Full Text in Persian)
12. Reisig MD, Wolfe SE, Pratt TC. Low self-control and the religiosity-crime relationship. Criminal Justice and Behavior. 2012; 39(9): 1172-91.
13. Vazsonyi AT, Jenkins DD. Religiosity, Self-Control, and Virginity Status in College Students from the "Bible Belt": A Research Note. Journal for the Scientific Study of Religion. 2010; 49(3): 561-8.
14. McCullough ME, Willoughby BL. Religion, self-regulation, and self-control: Associations, explanations, and implications. Psychological bulletin. 2009; 135(1): 69-93.
15. Chui WH, Chan HC. Self-control and the fear of death among adolescents in Hong Kong. Journal of Youth Studies. 2013; 16(1): 70-85. doi.org/10.1080/13676261.2012.697134.
16. Darisavi S, Fahimi A. Study of Lack of self-control from the perspective the Qur'an. Ma'rifat-iAkhlaqi. 2013; 4(1): 75-92.
17. Kabiru CW, Orpinas P. Factors associated with sexual activity among high-school students in Nairobi, Kenya. Journal of adolescence. 2009; 32(4): 1023-39. doi: 10.1016/j.adolescence
18. Shamsi M. Factors affecting attitude of female students to relations with opposite sex before marriage. thesis Islamic: Azad University. Central Tehran Branch; 2015. (Full Text in Persian)
19. Mousavi SE, Navabinejad S, Atef MK. The effect on marital conflicts in relationships before marriage and married students of Tehran University. Consulting Researches. 2005; 6(22): 27-40. (Full Text in Persian)

علاقة مراقبة الذات والتوجيه الديني مع النظرة الى علاقات ما قبل الزواج لطلاب جامعة آزاد الإسلامية فرع رباط كريم

رسول بزرگر خضری^١ ، آناهیتا خدابخشی کولاوی^{٢*}

١- قسم التوجيه والإرشاد، كلية العلوم الإنسانية والاجتماعية، جامعة آزاد الإسلامية، فرع العلوم والتحقيقات، طهران، ایران.

٢- قسم علم النفس والعلوم التربوية، كلية العلوم الإنسانية، جامعة الخاتم، طهران، ایران.

*المراسلات موجهة إلى السيدة آناهیتا خدابخشی کولاوی؛ البريد الإلكتروني: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

الملخص

معلومات المادة

الوصول: ٢٠١٧، ١٥ Apr

وصول النص النهائي: ٢٠١٧، ٢٤ Jun

القبول: ٢٠١٧، ٨ Jul

النشر الإلكتروني: ٢٠١٧، ٥ Aug

الألفاظ الرئيسية:

التوجيه الديني

الطلاب

العلاقة

مراقبة الذات

خلفية البحث وأهدافه: تعتبر علاقات ما قبل الزواج بين البنين والبنات واحدة من القضايا المهمة في مجتمعنا الحاضر والتي يمكن أن تؤثر بشكل كبير على صحة الشباب. ومن جانب آخر فإن للدين ومراقبة الذات أهمية بالغة في معالجة مشاكل الصحة العقلية. ونظراً لأهمية هذه القضايا قامت هذه الدراسة بمدف تجديد العلاقة بين مراقبة الذات والتوجيه الديني مع النظرة الى علاقات ما قبل الزواج.

منهجية البحث: في هذه الدراسة التي جرت بنهج تضامني تم اختيار ٣٥٧ طالباً بطريقة أحد العينة الطبقية. ثم طلب منهم ان يملأوا اوراق استبيان تابعى مراقبة الذات واستبيان البورت للتوجيه الديني واستبيان مواقف علاقات ما قبل الزواج مع المحس الآخر. تم تحليل المعطيات عن طريق اختبار بيرسون التضامنی واختبار رغرسیون المتعددة الجوانب. تمت مراعاة جميع الموارد الأخلاقية في هذا البحث واضافة الى هذا فإن مؤلفي المقالة لم يشيروا الى تضارب المصالح.

الكلسوفات: اظهرت النتائج ان هناك علاقة ذات دلالة احصائية بين مراقبة الذات والتوجيه الديني الداخلي ($r=0.148$)، مراقبة الذات والتوجيه الديني الخارجي ($r=0.153$)، مراقبة الذات والنظرة الى العلاقة ما قبل الزواج ($r=-0.107$)، التوجيه الديني الداخلي والنظرة الى علاقات ما قبل الزواج ($r=-0.174$) وأيضاً التوجيه الديني الخارجي والنظرة الى علاقات ما قبل الزواج ($r=0.197$) في الطلاب الجامعيين.

النتيجة: إن التوجيه الديني ومراقبة الذات من العوامل المؤثرة في نظرية الأفراد الى علاقات ما قبل الزواج مع الجنس الآخر. يمكن توقع نظرتهم الى هذه القضية من خلال دراسة التوجيه الديني ومراقبة الذات.

يتم استناد المقالة على المرتب التالي:

Barzegar khezri R, Khodabakhshi -Koolaee A. The Relationship of Self-Control and Religious Orientation to Attitude toward Pre-marital Relations. J Res Relig Health. 2017; 3(4): 5- 18.

رابطه‌ی خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به روابط قبل از ازدواج در دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط کریم

رسول بروزگر خضری^۱، آناهیتا خدابخشی کولاوی^{۲*}

۱- گروه تخصصی مشاوره، دانشکده‌ی علوم انسانی و اجتماعی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران.

۲- گروه روان‌شناسی و علوم تربیتی، دانشکده‌ی علوم انسانی، دانشگاه خاتم، تهران، ایران.

مکاتبات خطاب به خانم آناهیتا خدابخشی کولاوی؛ پست الکترونیک: a.khodabakhshid@khatam.ac.ir

چکیده

سابقه و هدف: امروزه ارتباط قبل از ازدواج یکی از موضوعات مهم جامعه محسوب می‌شود که می‌تواند سلامت جوانان را متأثر سازد. از طرفی نقش مذهب و خودکنترلی نیز در بررسی مشکلات بهداشت روانی دارای اهمیت ویژه‌ی است. به همین دلیل پژوهش حاضر با هدف تعیین ارتباط خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به روابط قبل از ازدواج انجام شده است.

روش کار: در این پژوهش که به روش همبستگی صورت گرفته، ۳۵۷ نفر از دانشجویان، به صورت نمونه‌گیری طبقه‌ی انتخاب شدند و پرسشنامه‌ی خودکنترلی تانجی، پرسشنامه‌ی جهت‌گیری مذهبی آلپورت و پرسشنامه‌ی نگرش به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف را تکمیل کردند. داده‌ها نیز از طریق آزمون همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه تحلیل شد. در این پژوهش همه‌ی موارد اخلاقی رعایت شده است. علاوه‌بر این، نویسنده‌گان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافعی گزارش نکرده‌اند.

یافته‌ها: یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد که بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی درونی ($r=0/148$)، خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی بیرونی ($r=0/153$)، خودکنترلی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r=-0/107$)، جهت‌گیری مذهبی درونی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r=-0/174$) و همچنین جهت‌گیری مذهبی بیرونی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r=0/197$) در دانشجویان رابطه‌ی معناداری وجود دارد.

نتیجه‌گیری: بر اساس نتایج به دست آمده، جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی از عوامل تأثیرگذار بر نگرش افراد به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف است. با بررسی جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی می‌توان این نگرش افراد را پیش‌بینی کرد.

اطلاعات مقاله

دربافت: ۹۶ فروردین ۹۶

دربافت متن نهایی: ۹۶ تیر ۹۶

پذیرش: ۹۶ تیر ۱۷

نشر الکترونیکی: ۹۶ مرداد ۱۵

واژگان کلیدی:

جهت‌گیری مذهبی

خودکنترلی

دانشجو

رابطه

استناد مقاله به این صورت است:

Barzegar khezri R, Khodabakhshi -Koolae A. The Relationship of Self-Control and Religious Orientation to Attitude toward Pre-marital Relations. J Res Relig Health. 2017; 3(4): 5-18.

دوره‌ی جوانی بهترین زمان برای رشد هیجانات مثبت و یادگیری مهارت‌ها است (۱)؛ زیرا جوانان در این دوره به دنبال

مقدمه

استفاده می‌شود^(۹). خودکنترلی فرایندی است که طی آن، فرد رفتار خود را پایش می‌کند و مطابق با استانداردها، اهداف و معیارهایی که دارد درباره‌ی رفتار خود قضاوت می‌کند و با توجه به نتیجه‌ی قضاوت به تنظیم رفتار خود می‌پردازد^(۷). بندورا^۲ معتقد است خودکنترلی در بهبود و کنترل سلامتی اهمیت دارد. او بیان می‌کند که افراد پیوسته با رفتار خود هدایت می‌شوند. بنابراین پایش درست رفتار می‌تواند برای رسیدن به سلامتی مؤثر باشد و کمبود آن به بروز مشکل منجر شود^(۱۰). علیوردی و صالح‌نژاد نشان دادند که خودکنترلی پایین یکی از مهم‌ترین عوامل پیش‌بینی رفتارهای انحرافی است^(۱۱). بر اساس تئوری شناختی - اجتماعی، خودکنترلی وابسته به موفقیت است؛ بنابراین، خصوصیت عمومی یا بسته به سطح رشد نیست، بلکه نسبتاً وابسته به زمینه است^(۱۲). علاوه‌براین، نتیجه‌ی پژوهش‌ها حاکی از آن است که بین مشکلات روانی و خودکنترلی رابطه‌ی منفی وجود دارد، یا درواقع افرادی که دارای مشکلات روانی هستند سطح خودکنترلی پایینی دارند^(۱۳).

کنترل هیجانات و رفتار مسئله‌یی است که پیش از آنکه در روان‌شناسی مطرح شود، در دستورهای ادیان مختلف از جمله دین مبین اسلام به آن اشاره شده است. از نظر اسلام، خودکنترلی همان خویشتن‌داری است که قرآن کریم از آن به «تقوا» تعبیر می‌کند و کرامت انسان نزد خداوند، بر اساس آن سنجدیده می‌شود: «إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَنْتَا كُمْ»^۳ (۱۴). یکی از مهم‌ترین ثمره‌های خودکنترلی تقوا است و اثر این دو بر یکدیگر مستقیم است، به‌طوری‌که زیادت یکی تقویت دیگری را درپی دارد.

پژوهش‌های مختلفی ارتباط خودکنترلی و مذهب را نشان داده‌اند^(۱۵). مذهب و دین (سامانه‌ی وسیعی که متشكل از برنامه‌های بسیاری برای هدایت بشر است)، شامل عناصری از خودکنترلی نیز است، چراکه راهنمایی‌ها و قواعد خاص اخلاقی را برای کنترل نفس و امتناع از برخی رفتارها در اختیار فرد قرار می‌دهد^(۱۶). باورها و آیین‌های مذهبی تأثیر مثبتی بر رضایت از زندگی، بهزیستی روان‌شناختی و سبک زندگی دارد^(۱۷). در پژوهش‌هایی که به بررسی رابطه‌ی مذهب و سازگاری روان‌شناختی پرداخته‌شده، نقش مهم باورهای دینی در ارتقای بهداشت روانی و پایداری عاطفی افراد، کاهش استرس‌های روان‌شناختی و پیشگیری از

یافتن هویت و شخصیت آتی خود هستند. جوانی دوره‌یی است که در آن پایه‌های یادگیری آینده، نقش‌های اساسی زندگی، ارتباطات و کار برای اهداف مفید طولانی مدت به وجود می‌آید. این دوره نقش مهمی در مطالعه‌ی مشکلات روان‌شناختی رشدی ایفا می‌کند؛ زیرا پس از این فاصله‌ی بالیدگی، بعضی از الگوهای رفتاری و هیجانی به دشواری تغییر می‌یابد^(۲). امروزه در میان جوانان، با افزایش تحصیلات دانشگاهی، دسترسی به رسانه‌های جهانی، مهاجرت به شهرها و همچنین دسترسی گسترده به فناوری‌های نوین ارتباطی (اینترنت، تلفن همراه و شبکه‌های اجتماعی) موجبات تسهیل در ارتباطات فراهم شده است^(۳). عوامل ذکر شده موجب به وجود آمدن تفاوت‌های محسوسی در برخی زمینه‌ها در میان قشر جوان نسبت به گذشته شده، که یکی از این زمینه‌ها روابط با جنس مخالف در دوره‌ی قبل از ازدواج است^(۴). همچنین به علت افزایش تمایل دختران به ادامه‌ی تحصیل دانشگاهی و مشکلات اقتصادی مرتبط با ازدواج مانند بیکاری، در سال‌های اخیر سن ازدواج و به‌دلیل آن فاصله‌ی بین آغاز سن بلوغ و ازدواج، افزایش چشمگیری یافته است^(۵) که این مسئله در میان قشر دانشجو بیشتر به چشم می‌خورد. از آنجاکه دانشجویان و فارغ‌التحصیلان دانشگاه‌ها یکی از منابع مهم هنجار در جامعه محسوب می‌شوند، عموم مردم الگو، عمل، احساس و اندیشه‌ی آنان را با سرعت بیشتری می‌بذریند. بنابراین شناخت نیازها، ارزش‌ها و هنجارهای حاکم بر رفتار آنان می‌تواند به محققان و مالکان اجتماعی در پیش‌بینی برخی از واقعیت‌های اجتماعی کمک کند^(۶).

ارتباط و دوستی‌های قبل از ازدواج بین دختر و پسر تا حد زیادی می‌تواند سلامت جوانان را متأثر سازد و تبیین علل تأثیرگذار بر آن یکی از گامهای مهم در برنامه‌ریزی برای مسائل جوانان و سلامت آنان به حساب می‌آید^(۷). عوامل مختلفی از جمله کشش غریزی انسان به جنس مخالف، عوامل فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، خانوادگی و غیره می‌تواند در پیدایش این تمایلات نقش داشته باشد^(۸). از این‌رو، جوانان که بر هیجانات خود کنترل کمتری دارند، بنا به اقتضای سن، به این روابط روی می‌آورند. مسئله‌یی که در این میان مطرح می‌شود، توانایی کنترل فرد بر این جاذبه است؛ بدین معنی که هیجان نشئت گرفته برای ایجاد ارتباط با جنس مخالف را کنترل کند و تا ازدواج به تعویق بیندازد، که در پژوهش‌های روان‌شناختی برای تسلط بر هیجان از عنوان «خودکنترلی»^۱

² Bandura^۳ حجرات، آیه‌ی ۱۳

مجله‌ی پژوهش در دین و سلامت

^۱ Self-Control

معماری) و داشتن رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش بود. علاوه‌براین، هر دو جنس زن و مرد در این مطالعه بررسی شدند و جنسیت و وضع تأهل آزمودنی‌ها مدنظر پژوهشگران نبود. همکاری نکردن فرد در هر یک از مراحل پژوهش نیز، معیار خروج از مطالعه در نظر گرفته شد.

تعداد دانشجویان جامعه‌ی مذکور (نمونه) ۶۹۲ نفر بود که بر اساس جدول تعیین نمونه‌ی کرجسی و مورگان^۳، ۳۵۷ نفر از دانشجویان دختر و پسر این دانشگاه به صورت نمونه‌گیری طبقه‌یی تصادفی انتخاب شدند. بدین صورت که دانشجویان از بین دو دانشکده‌ی موجود، به دو دسته‌ی علوم انسانی و فنی و مهندسی تقسیم شدند و دانشجویان رشته‌های حقوق، حسابداری و علوم سیاسی نمونه‌ی علوم انسانی و دانشجویان رشته‌های عمران، صنایع و معماری، نمونه‌ی فنی - مهندسی درنظر گرفته شدند. در مرحله‌ی بعدی از میان دانشجویان کلاس‌های هر دو دانشکده به نسبت جنسیت جامعه‌ی آماری، انتخاب صورت گرفت. در مجموع نسبت دانشجویان هر دانشکده بر اساس نسبت دانشجویان دانشگاه بود.

در این پژوهش از سه پرسشنامه استفاده شده است. روش آماری استفاده شده در این پژوهش شامل آمار توصیفی (میانگین و انحراف‌معیار) و ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون چندگانه است. علاوه‌براین، برای جمع‌آوری داده‌ها نیز از پرسشنامه‌ی خودکنترلی تانجی^۴، مقیاس جهت‌گیری مذهبی آپورت^۵ و پرسشنامه‌ی بررسی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با دوستان جنس مخالف استفاده شده است. پرسشنامه‌ی خودکنترلی تانجی پرسشنامه‌ی خودگزارش-دهی است که تانجی و همکاران در سال ۲۰۰۴ آن را طراحی کرده‌اند و هدف آن سنجش میزان کنترل افراد بر خودشان است. این پرسشنامه از ۳۶ عبارت تشکیل شده و طیف پاسخگویی آن از نوع لیکرت است. شیوه‌ی نمره‌گذاری برای سؤال‌های ۲، ۴، ۳، ۸، ۶، ۱۰، ۹، ۱۱، ۱۲، ۱۴، ۱۳، ۱۷، ۱۶، ۱۵، ۱۹، ۲۰، ۲۱، ۲۳، ۳۱، ۲۹، ۲۸، ۲۵، ۲۲، ۳۲، ۳۳، ۳۴، ۳۵ معموس است. حداقل نمره‌ی کل افراد ۰ و حداکثر آن ۱۴۴ است که هر چه نمره‌ی فرد بالاتر باشد بیانگر خودکنترلی بالاتر وی است و برعکس.

آلای کرونباخ برای مقیاس خودکنترلی فرم بلند ۳۶ سؤالی در دو نمونه‌ی تحقیق تانجی و همکاران ۰/۸۹ گزارش شده است.

همکاران در آرینپور و آرینپور

رفتارهای پرخطر مانند سوءصرف مواد و الکل، به‌چشم می‌خورد (۱۸).

در تشریح لزوم انجام پژوهش باید گفت حساسیت‌های فرهنگی - اجتماعی در ایران، بررسی بسیاری از موضوع‌های حساس در بین جوانان مجرد را با مشکل مواجه ساخته است؛ به همین دلیل مطالعات جامعی در این مورد وجود ندارد و پژوهش‌های انجام شده به مقالاتی با تعداد نمونه‌ی اندک محدود است (۷). بر اساس پژوهش‌های صورت گرفته، باورهای متناقضی در میان جوانان درباره‌ی تأثیر معاشرت قبل از ازدواج در کیفیت و تداوم ازدواج وجود دارد و گاهی ابهام‌هایی نیز در این باره در میان جوانان دیده می‌شود. بسیاری از جوانان معتقدند این گونه روابط در شناخت جنس مخالف و معیارهای همسرگزینی و تقویت مهارت‌های ارتباطی برای زندگی زناشویی موفق کمک می‌کند؛ در حالی‌که برخی جوانان، معتقدند این روابط آسیب‌های روانی و اجتماعی برای فرد به همراه دارد (۸). نتایج پژوهشی نشان داد که تجربه‌ی معاشرت قبل از ازدواج در بین افراد تحصیل‌کرده‌ی در شرف طلاق، به‌طور معنی‌داری بیشتر از افراد تحصیل‌کرده‌ی همسردار^۱ است (۱۹). برای پیشگیری از بروز مشکلات ذکر شده، باید به ریشه‌یابی عوامل تأثیرگذار بر روابط قبل از ازدواج پرداخت. عواملی که احتمال ارتباط آنها با نگرش افراد نسبت به روابط قبل از ازدواج وجود دارد و با شناسایی آنها می‌توان از بروز مشکلات آتی نیز جلوگیری کرد؛ مسائلی مانند شخصیت افراد و ویژگی‌های مرتبط با شخصیت. بدین منظور در این پژوهش به بررسی رابطه‌ی بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی^۲ با نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج پرداخته شده است.

روش کار

این پژوهش کاربردی از نوع توصیفی - همبستگی است و جامعه‌ی آماری آن را همه‌ی دانشجویان مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط‌کریم در سال تحصیلی ۹۴ - ۹۵ تشکیل می‌دهد. از معیارهای ورود به مطالعه، دانشجوی مقطع کارشناسی سال تحصیلی ۹۴ - ۹۵، تحصیل در یکی از دو دانشکده‌ی علوم انسانی (رشته‌های حقوق، حسابداری و علوم سیاسی) و فنی مهندسی (رشته‌های عمران، صنایع و

^۱ منظور از «همسردار»، زوجینی‌اند که در حال زندگی با هم هستند و در شرف طلاق نیستند.

^۲ Religious orientation

است که ۹۵ نمره حاصل جمع نمره‌های مثبت؛ و سه نمره حاصل جمع نمره‌های منفی است. حاصل نمره‌های بهدست آمده‌ی مثبت در عدد ۱۹ (گزاره‌های مثبت) ضرب و با ۳ (حاصل جمع نمره‌های گزاره‌های منفی) جمع و در نهایت حاصل جمع تقسیم بر ۲۲ (تعداد گزاره‌ها) می‌شود. سؤال‌های ۲۳ تا ۲۵ فقط گرایش فرد را می‌سنجد و محاسبه نمی‌شود. نمره‌ی بهدست آمده، نگرش فرد را به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف نشان می‌دهد (۲۴). در این پژوهش برای رعایت مسائل اخلاقی، پس از انتخاب نمونه و توضیح هدف پژوهش و اطلاعات مورد نیاز، به شرکت‌کنندگان اطمینان داده شد که پرسش‌نامه‌ها بدون درج نام و نامخانوادگی طراحی شده و اطلاعات آنان محترمانه خواهد ماند.

یافته‌ها

شرکت‌کنندگان در این پژوهش، ۳۵۷ دانشجوی مقطع کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی واحد رباط‌کریم در سال تحصیلی ۹۴ - ۹۵ بودند که میانگین سنی تا ۲۰ سال ۱۷/۶ درصد (۶۳ نفر)، ۲۱ تا ۲۵ سال ۲۳/۱ درصد (۲۶۱ نفر) و ۲۶ سال و بالاتر ۹/۲ درصد (۳۳ نفر) را دربرمی‌گیرد. آمار پارامتریک مستلزم پیش‌فرض‌هایی درباره‌ی جامعه‌ی است که از آن نمونه‌گیری صورت گرفته است. مهم‌ترین پیش‌فرض در آمار پارامتریک فرض می‌شود که توزیع جامعه‌ی نرمال است. در این پژوهش، نتایج آزمون کولموگروف - اسمیرنوف برای هیچ یک از متغیرها معنی‌دار نبود؛ این یافته حاکی از آن است که فرض نرمال بودن برای همه‌ی متغیرها برقرار است. از طرفی فنون آمار پارامتریک بهشدت تحت تأثیر مقیاس سنجش متغیرها و توزیع آماری جامعه است. اگر متغیرها، مانند پژوهش حاضر، از نوع فاصله‌ی و نسبی باشد، با اثبات شدن توزیع نرمال یا بهنجار جامعه‌ی آماری، از روش‌های پارامتریک استفاده می‌شود. علاوه‌براین، در این پژوهش برای بررسی روابط متغیرها از جدول ضرایب همبستگی پیرسون استفاده شده است.

پژوهشی، پایابی پرسش‌نامه را در دو مطالعه درباره‌ی دو گروه دانشجویان دوره‌ی کارشناسی ارشد و با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ محاسبه کردند و نتیجه‌ی آن را ۰/۸۷ بهدست آوردند (۲۱).

برای بررسی جهت‌گیری مذهبی از مقیاس جهت‌گیری مذهبی آلپورت استفاده شده است. این پرسش‌نامه را آلپورت و راس^۱ در سال ۱۹۵۰ برای سنجش جهت‌گیری مذهبی درونی و بیرونی طراحی کرده‌اند (۲۲). این آزمون شامل ۲۱ جمله است که جمله‌های ۱ تا ۱۲ جهت‌گیری مذهبی بیرونی و جمله‌های ۱۳ تا ۲۱ جهت‌گیری مذهبی درونی را اندازه‌گیری می‌کند. شیوه‌ی نمره‌گذاری بر اساس مقیاس لیکرت و از ۱ تا ۵ است و به سؤال‌های بدون جواب نمره‌ی ۳ تعلق می‌گیرد. پایین‌ترین نمره‌ها مربوط به افراد دارای جهت‌گیری مذهبی درونی و بالاترین نمره‌ها مربوط به افراد دارای جهت‌گیری مذهبی بیرونی می‌شود. جان بزرگی این آزمون را در سال ۱۳۷۸ ترجمه و هنجاریابی کرده است. همسانی درونی آن با استفاده از روش ضریب آلفای کرونباخ ۰/۷۱ و پایابی بازآزمایی آن ۰/۷۴ بهدست آمده است (۲۲). مختاری در پژوهشی با نمونه‌ی ۱۰۰ نفر از دانشجویان دانشگاه تهران، اعتبار این مقیاس را محاسبه کرد و ضریب آلفای آن را معادل ۰/۷۱ بهدست آورد (۲۳).

در این پژوهش از پرسش‌نامه‌ی سنجش نگرش به ارتباط قیل از ازدواج با دوستان جنس مخالف استفاده شده که منیره کردلو در سال ۱۳۸۰ آن را طراحی کرد و در آن میزان موافقت افراد را برای ارتباطات خارج از چارچوب قبل از ازدواج با دوستان غیر هم‌جنس سنجید. این پرسش‌نامه‌ی نگرش سنج دارای ۲۵ سؤال است و با استفاده از مقیاس پنج درجه‌ی لیکرت نمره‌گذاری می‌شود. برای هنجاریابی این پرسش‌نامه از جامعه‌ی آماری دانش‌آموزان دختر دبیرستانی شهر تهران، نمونه‌ی آماری شامل ۶۴۵ دانش‌آموز از ۳۵ دبیرستان بهشیوه‌ی تصادفی خوشبخت شد؛ نتایج نشان داده که این آزمون دارای روایی ۰/۹۳ است. از سال ۸۰ تا سال ۸۷ هر ساله این آزمون برای بررسی میزان تغییر در نگرش‌ها بر روی جامعه‌ی آماری دانش‌آموزان مقطع دبیرستان شهر تهران تکرار شده و همواره اعتبار فوق تأیید شده است. در این آزمون سؤال‌های ۴، ۵ و ۸ به صورت منفی؛ و نمره‌های دیگر به صورت کاملاً موافق = ۵، موافق = ۴، نظری ندارم = ۳، مخالف = ۲ و کاملاً مخالف = ۱ نمره‌گذاری می‌شود. جمع کل نمره‌ها ۹۸

^۱ Allport & Ross

جدول ۱. نتایج ضریب همبستگی پیرسون در باره‌ی رابطه‌ی بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج

متغیر ملاک	پیش‌بین	ضرایب غیراستاندارد	ضرایب استاندارد	مقدار
نگرش به ارتباط قبل از ازدواج	۲/۹۹۳۹	/۶۸۵۳۳	-/۱۷۴**	۱/۱۱۸*
جهت‌گیری مذهبی درونی	۲۴/۱۵۱۲	۳/۴۴۱۲۵	-/۱۴۸**	۱/۱۹۷**
جهت‌گیری مذهبی بیرونی	۳۱/۸۹۹۲	۵/۸۷۱۳۷	-	۱/۱۵۳**
خودکنترلی	۱۲۳/۱۲۶۱	۱۲۳/۱۱۴۵	۱	۱
میانگین انحراف معیار				۴ ۳ ۲ ۱

** معناداری در سطح ۰/۰۱

* معناداری در سطح ۰/۰۵

منفی و معکوس وجود دارد. علاوه‌بر این، چون مقدار $r = -0.153$ در رابطه‌ی خودکنترلی با جهت‌گیری مذهبی بیرونی در سطح ۰/۰۵ معنادار است و نیز با توجه به نتایج آزمون همبستگی پیرسون، بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی درونی با مقدار $r = 0.148$ در دانشجویان به صورت کلی رابطه‌ی معناداری وجود دارد. همچنین در رابطه‌ی بین جهت‌گیری مذهبی بیرونی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج با مقدار $r = 0.197$ در دانشجویان به صورت کلی رابطه‌ی معناداری وجود دارد و رابطه‌ی جهت‌گیری مذهبی درونی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج نیز با مقدار $r = 0.174$ در سطح ۰/۰۵ معنادار است. به عبارت دیگر بین جهت‌گیری مذهبی درونی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه‌ی معناداری به صورت منفی و معکوس وجود دارد.

با توجه به داده‌های جدول فوق و مقدار $r = 0.153$ به دست آمده در رابطه‌ی بین متغیرها می‌توان گفت بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی درونی ($r = 0/148$)، خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی بیرونی ($r = 0/153$)، خودکنترلی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r = 0/107$)، جهت‌گیری مذهبی درونی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r = 0/174$) و همچنین جهت‌گیری مذهبی بیرونی و نگرش به رابطه‌ی قبل از ازدواج ($r = 0/197$) در دانشجویان رابطه‌ی معناداری وجود دارد.

همان‌طور که جدول شماره‌ی ۱ نشان می‌دهد، با توجه به نتایج آزمون همبستگی پیرسون، بین خودکنترلی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج، با مقدار 0.107 در مقدار 0.174 ، به عبارت دیگر بین رابطه‌ی معناداری وجود دارد ($p < 0.01$). به عبارت دیگر بین خودکنترلی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج رابطه‌ی معنادار

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیره‌ی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج از روی خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی

مدل	منابع تغییرات	شاخص	مجموع مجذورات	درجات آزادی	میانگین مجذورات	F	سطح معناداری
رگرسیون			۹/۵۹۸	۳	۳/۱۹۹	۷/۱۶۵	۰/۰۱*
باقي مانده			۱۵۷/۶۰۸	۳۵۳	/۴۴۶		
کل			۱۶۷/۲۰۶	۳۵۶			

می‌دهد که ضرایب رگرسیون معنادار است و شواهد کافی برای تأیید فرضیه وجود دارد؛ یعنی بین مؤلفه‌های خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به ارتباط قبل از ازدواج، از نظر آماری رابطه‌ی معنادار وجود دارد.

نتایج حاصل از تحلیل رگرسیون در جدول فوق نشان می‌دهد که رگرسیون مؤلفه‌ی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج از روی مؤلفه‌های خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی، از نظر آماری معنادار است و این مؤلفه‌ها بخشی از واریانس نگرش به ارتباط قبل از ازدواج را تبیین می‌کند. به عبارت دیگر این نتیجه نشان

جدول ۳. نتایج ضرایب رگرسیون چندگانه‌ی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج از روی مؤلفه‌های خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی

متغیر ملاک	پیش‌بین	ضرایب غیراستاندارد	ضرایب استاندارد	مقدار
------------	---------	--------------------	-----------------	-------

مجله‌ی پژوهش در دین و سلامت

دوره‌ی ۳، شماره‌ی ۴، پاییز ۱۳۹۶

احتمال	بنا	خطای ضرایب غیراستاندارد	B	نگرش به ارتباط قبل از ازدواج
.۰۰۱	۷/۴۱۶	/۴۵۳	۳/۳۵۷	اثر ثابت
.۳۰	-۱/۰۳۷	-۰۵۵	/۰۰۳	-۰/۰۰۳ خودکنترلی
.۰۰۱	-۳/۶۳۵	-۰۹۵	/۰۰۶	-۰/۰۲۳ جهت‌گیری مذهبی
.۰۰۶	۷/۷۶۴	/۱۴۸	/۰۱۱	/۰۳۰ جهت‌گیری مذهبی
.۰۰۷	R ²	.۰۲۴۰	R	۱

سلامت جسمی و روحی جوانان است (۲۶). همچنین در پژوهشی نشان داده شد که به طور نسبی از راه خودکنترلی است که مذهب ارتباط خود را با سلامت، بهزیستی و رفتارهای اجتماعی به دست می‌آورد و در بی آن ابعاد شخصیتی در بردارنده خودکنترلی بیشتر، به سمت مذهبی بودن گرایش دارند (۲۷). افراد با خودکنترلی قوی، در برابر وسوسه‌ها بهتر و بیشتر از فرمان‌های مذهبی پیروی می‌کنند، توانایی بیشتری در محافظت از خودشان در برابر رفتارهای منفی دارند، از رفتارهای انحرافی دوری می‌کنند و به رفتارهای اجتماعی پاسخ مناسب می‌دهند (۲۸).

خودکنترلی با بسیاری از نتایج مطلوب زندگی در ارتباط است. برای مثال خودکنترلی با داشتن روابط میان‌فردی مناسب و پیشرفت تحصیلی رابطه‌ی مثبت دارد (۲۹). در چندین مطالعه، اثر خودکنترلی بررسی و آشکار شده است که افراد دارای خودکنترلی بالا کیفیت زندگی و سلامت رفتاری بالایی دارند (۳۰). این مسئله درباره‌ی جهت‌گیری مذهبی نیز صدق می‌کند؛ برای نمونه، در پژوهشی محققان گزارش کردند که افراد دارای جهت‌گیری مذهبی نسبت به افراد دیگر، از سلامت معنوی بالاتری برخوردارند (۳۱) و در پژوهش دیگری مشخص شد که هم‌گرایی مذهبی تأثیر ژرفی بر زندگی، تغییرات انتقالی، احساسات، نگرش‌ها و کارکردهای شخصیتی دارد (۳۲).

استانکی و تیلور^۲ در پژوهشی غیرهمسو، بین کنترل درونی و مذهبی بودن رابطه‌ی منفی گزارش کردند. این یافته گویای این است که افراد با گرایش مذهبی قوی تمایل دارند رویدادهای زندگی خود را به نیروی بالاتر از خودشان (مانند خدا) نسبت دهند. بنابراین، به نظر می‌رسد اسناد بیرونی اعمال، از ادراک نیروی قدرتمند خداوند حکایت می‌کند که این خود موجب اعتماد فرد می‌شود و احساس تکیه‌گاه قدرتمند و مطمئن را در وی ایجاد می‌کند. در نتیجه، خودکنترلی او افزایش می‌یابد و

با توجه به میزان R² موجود در جدول شماره‌ی ۳ می‌توان نتیجه گرفت که مؤلفه‌ی خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی در مدل ارائه شده، حدود ۵/۷ درصد از واریانس متغیر نگرش به ارتباط قبل از ازدواج را تبیین می‌کند. مقدار بنا در این مدل، نشان‌دهنده‌ی میزان تبیین واریانس متغیرهای پیش‌بین روی متغیرهای ملاک است. بر اساس همین ضرایب استاندارد بنا، بیشترین نقش و تبیین روی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج بر عهده‌ی مؤلفه‌ی جهت‌گیری مذهبی بیرونی است؛ به طوری که با هر واحد تغییر در واریانس جهت‌گیری مذهبی بیرونی، به اندازه‌ی ۰/۱۹۵ در واریانس نمره‌ی نگرش به ارتباط قبل از ازدواج تغییر ایجاد می‌شود. در این مدل، جهت‌گیری مذهبی درونی نیز به میزان ۰/۱۴۸ در تبیین واریانس نگرش به ارتباط قبل از ازدواج نقش معناداری دارد.

بحث

هدف از این پژوهش، بررسی رابطه‌ی خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی با نگرش به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف است. نتایج نشان می‌دهد که بین خودکنترلی و جهت‌گیری مذهبی درونی رابطه‌ی مثبت و بین خودکنترلی با جهت‌گیری مذهبی بیرونی و نگرش به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف رابطه‌ی منفی و بین جهت‌گیری مذهبی بیرونی و نگرش به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف رابطه‌ی مثبت وجود دارد. یافته‌های این پژوهش با یافته‌های دیگر پژوهش‌های صورت گرفته در گذشته همسو است. برای مثال نتایج پژوهشی، نشان‌دهنده‌ی رابطه‌ی مثبت خودکنترلی و نگرش مذهبی بود (۲۵). وازومنی و جنکینز^۱ نیز در پژوهش خود رابطه‌ی خودکنترلی و دین داری را نشان داده‌اند و اینکه این متغیرها سازوکارهایی برای ارتقای

² Stanke & Taylor

¹ Vazsonyi & Jenkins

نداشتند بیشتر از دانشجویانی بود که با هم رابطه داشتند (۴۲). نتایج پژوهشی دیگر نیز گویای این است که رابطه‌ی قبل از ازدواج، به‌ویژه رابطه‌ی جنسی، به خودی خود دلیلی برای موفقیت ازدواج نیست که این مطلب نتیجه‌ی پژوهش حاضر را تأیید می‌کند (۴۳). تیچمن^۴ معتقد است آن دسته از روابط صمیمی قبل از ازدواج که فقط به یک نفر یعنی همسر فعلی محدود شده باشد با خطر طلاق همراه نیست، ولی داشتن رابطه‌ی صمیمی، جنسی و هم‌خانگی با افراد دیگر غیر از همسر فعلی با خطر طلاق همراه است (۴۳).

در تبیین یافته‌های این پژوهش، در درجه‌ی اول این نکته خاطرنشان می‌شود که نگرش افراد درباره‌ی روابط قبل از ازدواج متفاوت است. برخی از دانشجویان دید مثبتی به این روابط دارند و آن را مفید می‌دانند، درحالی‌که قبح اجتماعی این مسئله در جامعه‌ی ما بر خلاف این دیدگاه است. افراد دارای خودکنترلی و مذهب درونی شده، این روابط را خارج از چارچوب تعیین شده‌ی جامعه (قانون و عرف) مناسب نمی‌دانند و نسبت به آن نگرش منفی دارند. علت این مسئله را (همان‌گونه که در پیشینه به چند پژوهش اشاره شد)، می‌توان در این دید که روابط پیش از ازدواجی که به ازدواج منجر شده، به مراتب نتایج نامناسبی از جمله طلاق در پی داشته‌است.

نتیجه‌گیری

جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی از عوامل تأثیرگذار بر نگرش جوانان نسبت به روابط قبل از ازدواج با جنس مخالف است. با بررسی جهت‌گیری مذهبی و خودکنترلی جوانان، می‌توان این نگرش افراد را پیش‌بینی کرد.

نخستین و مهم‌ترین محدودیت این پژوهش استفاده از روش همبستگی است. از این‌رو، روابط کشفشده را نمی‌توان روابط علی فرض کرد. علاوه‌بر این، استفاده از دیگر ابزارهای خودگزارش‌دهی نیز از محدودیت‌های این پژوهش بهشمار می‌رود. بسیاری از این ابزارها ممکن است پاسخ‌هایی را جمع‌آوری کند که دیگران گمان می‌کنند باید درست باشد؛ چراکه افراد ممکن است خویشتن‌نگری کافی نداشته باشند و مسئولانه به گوییها پاسخ ندهند. محدود بودن پژوهش به دانشجویان دانشگاه آزاد واحد ریاضی‌کریم نیز محدودیت دیگر این پژوهش است که این امر قدرت تعمیم‌دهی نتایج را فقط به این جامعه محدود می‌کند و در تعمیم دادن نتایج به دیگر دانشگاه‌ها و

همین اعتماد به خدا و خوش‌بینی به عوامل بیرونی، موجب اعتماد به خود و ارتقای خودکنترلی فرد می‌شود (۳۳). ازنظر دسموند^۱ و همکاران، گرایش‌های مذهبی موجب افزایش خودکنترلی افراد می‌شود (۳۴). در تأیید این مسئله نتایج پژوهشی نشان داده که مذهبی بودن عاملی در جهت بالا رفتن مقابله‌ی افراد در برابر فشارهای درونی و بیرونی و میزان خودمهارگری‌شان است و با افزایش جهت‌گیری و ایمان مذهبی، فرایند خودکنترلی نیز ارتقا می‌یابد (۳۵).

در بررسی قرآن کریم نیز به مواردی می‌رسیم که بر اهمیت کنترل خود تأکید کرده است. ازنظر قرآن کریم، مهم‌ترین عامل فساد و تباھی نفس (خود)، پیروی از هوای نفس است. نفس مراتبی دارد که عبارت است از: نفس اماره، نفس لوماه، نفس مطمئنه، نفس راضیه و نفس مرضیه. نفس اماره نفسی است که انسان را به هوای نفس خویش دعوت؛ و او را به گناه و بدی امر می‌کند؛ «وَ مَا أَبْرَئِ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسَّوْءِ إِلَّا مَا رَحِمَ رَبُّهُ»^۲؛ و من نفس خود را تبرئه نمی‌کنم؛ چراکه نفس قطعاً به بدی امر می‌کند، مگر کسی را که خدا رحم کند، زیرا پروردگار من آمرزنه‌ی مهربان است» (۱۴).

نتایج چندین پژوهش درباره‌ی جهت‌گیری مذهبی و ارتباط آن با معاشرت‌های پیش از ازدواج و مسائل زناشویی، نشان می‌دهد که ارزش‌های دینی بالاترین قدرت تبیین‌کنندگی را برای دوستی‌ها و معاشرت‌های قبل از ازدواج دارد (۳۶ - ۳۸). کاپیرو و پیناس^۳ معتقدند جوانانی که تعلق و وابستگی محکم‌تری به کلیسا دارند و بهطور مرتب در مراسم‌های مذهبی شرکت می‌کنند، عموماً نگرش منفی‌تری به روابط قبل از ازدواج دارند (۳۹). نتایج پژوهش عاشوری نیز نشان داده که جهت‌گیری مذهبی با رضایت زناشویی رابطه دارد و رابطه‌ی جهت‌گیری مذهبی درونی برخلاف جهت‌گیری مذهبی بیرونی، مثبت و معنادار است (۴۰).

در پژوهشی دیگر مشخص شد که دین‌داری و مذهبی بودن بر تمایل دانشجویان به رابطه با غیرهمجنس، قبل از ازدواج، مؤثر است. به عبارتی دین‌داری و داشتن نگرش مذهبی بر تمایل آنان به رابطه با غیرهمجنس تأثیر منفی دارد (۴۱). علاوه‌بر این، در پژوهش دیگری نشان داده شد بین دانشجویانی که پیش از ازدواج با یکدیگر رابطه داشتند با کسانی که این ارتباط‌ها را نداشتند تفاوت معناداری وجود داشت؛ بدین معنی که سازگاری زناشویی در دانشجویانی که قبل از ازدواج با یکدیگر رابطه

¹ Desmond

² سوره‌ی یوسف، آیه‌ی ۵۳

³.kabiru & pinas

Persian)

4. Farahani Khalajabadi F, Shojaee J, Women Strategic Studies. Tehran university students attitude about the impact of Relationship with the opposite sex before marriage in marital satisfaction. Journal of Cultural and Social Council for Women and Family, Women Strategic Studies. 2013; 16(61): 149-88. (Full Text in Persian)
5. Khalajabadifarahani F, Mehryar A. Study of the role of family in coaction with the opposite sex before marriage in female student in Tehran Journal of family research. 2010; 6(24): 449-68.
6. Scandura TA, Williams EA. Research methodology in management: Current practices, trends, and implications for future research. Academy of Management journal. 2000; 43(6): 1248-64.
7. Keramat A, Mousavi S, Vakilian K, Chaman R. Pre marriage relation: perspectives of male students. Journal of Iranian Institute for Health Sciences Research. 2013; 12(3): 232-42. (Full Text in Persian)
8. Farahani Khalajabadi F, Shojaee J, Women Strategic Studies. 2013; 16(61): 149-188. Tehran university students attitude about the impact of Relationship with the opposite sex before marriage in marital satisfaction. Journal of Cultural and Social Council for Women and Family, Women Strategic Studies. 2013; 16(61): 149-88. (Full Text in Persian)
9. Banijamali S, Nafisi Q, Yazdi S. The causes root of disintegration of families In conjunction with the psychological characteristics - social, boys and girls before marriage. Journal of Education and Psychology. 2003; 11(1-2): 143-70. (Full Text in Persian)
10. Bandura A. The primacy of self-regulation in health promotion. Applied Psychology. 2005; 54(2): 245-54.
11. Aliverdinia A, Salehnejan S. Self-control, sex and its effect on deviant behaviors. Women in Development & Politics quarterly. 2011; 35(22): 5-26. (Full Text in Persian)
12. Nokelainen P, Tirri K, Merenti-Välimäki H-L. Investigating the influence of attribution styles on the development of mathematical talent. Gifted Child Quarterly. 2007; 51(1): 64- 81. doi/pdf/10.1177/0016986206296659.
13. Sussman S, Dent CW, Leu L. The one-year prospective prediction of substance abuse and dependence among high-risk adolescents. Journal of Substance Abuse. 2001; 12(4): 373- 86. PMID: 11452840.
14. Darisavi S, Fahimi A. Study of Lack of self-control

جوانان بدون تحصیلات دانشگاهی باید احتیاط کرد.

با توجه به یافته‌های به دست آمده، موارد پیشنهادی عبارت است از: بررسی رابطه‌ی متغیرهای مشابه از جمله معنویت و مؤلفه‌های آن با تیپ‌های شخصیتی؛ بررسی عوامل دیگری که می‌تواند بر نگرش افراد نسبت به روابط قبل از ازدواج تأثیر بگذارد، مانند: برون‌گرایی - درون‌گرایی، سبک تربیتی والدین، میزان تحصیلات و ...؛ همچنین، پیشنهاد می‌شود در تحقیقات بعدی دو مدل جداگانه برای دختران و پسران دانشجو در نظر گرفته؛ و هر یک جداگانه تحلیل شود که آیا دانشجویان و غیردانشجویان یا دختران و پسران نگرش متفاوتی نسبت به متغیرهای این پژوهش دارند یا نه؟ به‌هرحال به نظر می‌رسد پژوهش‌های بیشتری باید در این زمینه صورت گیرد.

قدرتانی

این مقاله برگرفته از پایان‌نامه‌ی کارشناسی ارشد نویسنده‌ی اول است که معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد واحد علوم و تحقیقات تهران در تاریخ ۱۳۹۴/۱۰/۲۷ آن را تصویب کرده است. بدین‌وسیله از همه‌ی کسانی که در انجام این پژوهش صمیمانه یاریگر ما بوده‌اند، به‌ویژه دانشجویان محترم، تشکر و قدردانی می‌شود.

تضاد منافع

نویسنده‌گان مقاله هیچ‌گونه تضاد منافعی درباره‌ی این پژوهش ندارند.

References

1. Elias H, Krauss SE, Aishah S. A review study on spiritual intelligence, adolescence and spiritual intelligence, factors that may contribute to individual differences in spiritual intelligence, and the related theories. International Journal of Psychological Studies. 2010; 2(2): 179.
2. Aryanpoor MS, F.Bahreynian ,A. Model of prediction spiritual intelligence according to attributive styles and self-control. Psychology of religion. 2015; 8(1): 5-24.
3. Pourrazavi S, Allaverdipour H, Toupchian A. Determination of the Predictive role of Self-Regulation and Self-Control on Intemperate Use of Cell Phones by Students. Scientific Journal of Hamadan University of Medical Sciences. 2015; 22(2): 152-60. (Full Text in

- from the perspective the Qur'an. *Ma'rifat-i-Akhlaqi*. 2013;4(1):75-92.
15. Dezutter J, Soenens B, Hutsebaut D. Religiosity and mental health: A further exploration of the relative importance of religious behaviors vs. religious attitudes. *Personality and individual differences*. 2006; 40(4): 807-18. doi.org/10.1016/j.paid.2005.08.014.
  16. Smith C. Theorizing religious effects among American adolescents. *Journal for the scientific study of religion*. 2003;42(1):17-30. DOI: 10.1111/1468-5906.t01-1-00158.
  17. Solati S, Rabie M, Shariati M. The relationship between religious orientation and mental health. *Journal of Qom University of Medical Sciences*. 2011; 5(3): 13-24.
  18. Koenig HG. Religion and older men in prison. *International Journal of Geriatric Psychiatry*. 1995; 10(3): 219-30. DOI: 10.1002/gps.930100308.
  19. Khalajabadifarhani F. The effect of socializing either the opposite sex before marriage the possibility of divorce among the learned academic education. *Journal of cultural and social for women and family (Women Strategic Studies)*. 2012; 15(58): 49-91.
  20. Tangney JP, Baumeister RF, Boone AL. High self-control predicts good adjustment, less pathology, better grades, and interpersonal success. *Journal of personality*. 2004; 72 (2): 271-324.
  21. Aryanpoor M, Shahabizadeh F, Bahreynian A. Relationship between spiritual intelligence, self-control, anxiety and mobile phone addiction. The first national conference on sustainable development in psychology2013.
  22. Janbozorgi M. he Effectiveness of short-term psychotherapy for "self-control training" With and without Religious orientation (Muslim) on inhibition of anxiety and stress. Tehran: Tarbiat Modares University; 1999. (Full Text in Persian)
  23. Mokhtari A, Allahyari AA, Rasoulzadeh MK. relationship Religious orientation with stress. *Psychology of religion*. 2001; 5(17): 56-70.
  24. Kordloo M. Challenges in the high school counseling students about the relationship with the opposite sex and the role of consultants in solving the problem. *School Counselor growth*. 2009; 15: 37-39. (Full Text in Persian)
  25. Reisig MD, Wolfe SE, Pratt TC. Low self-control and the religiosity-crime relationship. *Criminal Justice and Behavior*. 2012; 39(9): 1172-91.
  26. Vazsonyi AT, Jenkins DD. Religiosity, Self-Control, and Virginity Status in College Students from the "Bible Belt": A Research Note. *Journal for the Scientific Study of Religion*. 2010; 49(3): 561-8.
  27. McCullough ME, Willoughby BL. Religion, self-regulation, and self-control: Associations, explanations, and implications. *Psychological bulletin*. 2009; 135(1): 69-93.
  28. Chui WH, Chan HC. Self-control and the fear of death among adolescents in Hong Kong. *Journal of Youth Studies*. 2013; 16(1): 70- 85. doi.org/10.1080/13676261.2012.697134.
  29. Eslami M, Arofzad S, Hoseini T. The study of relationship between spiritual intelligence with personality traits among physical education managers in Isfahan province Advance. *Applied Science Research*. 2013; 4(4): 140-4. (Full Text in Persian)
  30. Swendeman D, Mendenhall B, Lazar M, editors. Daily mobile phone self-monitoring of medication use, mood, stress, sexual behaviours and substance use is feasible and acceptable among people living with HIV (PLHIV) and demonstrates benefits for self-management of health behaviours and quality of life. 19th International AIDS Conference; 2013.
  31. Chui WH, Cheng KK-y, Wong LP. Spirituality and punitiveness: An exploration of Christian, Buddhist, and non-religious attitudes towards crime. *International Journal of Law, Crime and Justice*. 2013; 41(1): 1-15. DOI: 10.1016/j.ijlcj.2012.11.001.
  32. Paloutzian RF, Richardson JT, Rambo LR. Religious conversion and personality change. *Journal of personality*. 1999; 67(6): 1047-79.
  33. Stanke A, Taylor M. Religiosity, locus of control, and superstitious belief. *Journal of Undergraduate Research*. 2004;7(1):1-5.
  34. Desmond SA, Ulmer JT, Bader CD. Religion, self control, and substance use. *Deviant Behavior*. 2013; 34(5): 384-406.
  35. Etesaminia H, Nosrati R, Ahami M. Relationship between religiosity orientation with mental health and moral transformation. *Psychology of religion*. 2014; 8(1): 115-28. (Full Text in Persian)
  36. Movahed M, Enayat H, Abbasi Showazi MT. Study of relation between Social and cultural factors with Attitude to before marriage relationship between girl and son. *Journal of Social Science*. 2006; 24(2): 117168. (Full Text in Persian)
  37. Vosouqi M, Demei A. Social and cultural factors influencing the Parental attitudes toward relationships

among girl and son adolescents in Tehran. Anthropology Journal. 2005; 7(28): 161-81. (Full Text in Persian)

38. Yousefi Z. Review the effectiveness of healthy relationships to raise awareness of girls and boys the social learning approach. . Journal of Mental Health. 2007; 9(36): 99-105. (Full Text in Persian)

39. Kabiru CW, Orpinas P. Factors associated with sexual activity among high-school students in Nairobi, Kenya. Journal of adolescence. 2009; 32(4): 1023- 39.

doi: 10.1016/j.adolescence.

40. Ashoori J. The relationship between personality traits, religiosity orientation and locus of control and

marital satisfaction of elder women. . Nursing journal of elderly 2014; 1(3):21-33. (Full Text in Persian)

41. Shamsi M. Factors affecting attitude of female students to relations with opposite sex before marriage. thesis Islamic: Azad University. Central Tehran Branch; 2015. (Full Text in Persian)

42. Mousavi SE, Navabinejad S, Atef MK. The effect on marital conflicts in relationships before marriage and married students of Tehran University. Consulting Researches. 2005; 6(22): 27-40. (Full Text in Persian)

43. Teachman J. Premarital sex, premarital cohabitation, and the risk of subsequent marital dissolution among women. Journal of Marriage and Family. 2003; 65(2): 444-55.